

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соловіченка Віталія Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 130, статті 252 Кодексу України про адміністративні правопорушення

м. К и ї в
3 лютого 2022 року
№ 12-2(П)/2022

Справа № 3-195/2021(400/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденко Ігор Дмитрович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович,
Лемак Василь Васильович (доповідач),

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соловіченка Віталія Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 130, статті 252 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Соловіченко В.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України

(є неконституційними), положення частини першої статті 130, статті 252 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс).

Згідно з частиною першою статті 130 Кодексу „керування транспортними засобами особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також передача керування транспортним засобом особі, яка перебуває в стані такого сп’яніння чи під впливом таких лікарських препаратів, а так само відмова особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, –

тягнуть за собою накладення штрафу на водіїв у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік і на інших осіб – накладення штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян“.

Відповідно до статті 252 Кодексу орган (посадова особа) оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об’єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

Обґрунтовуючи свої твердження, автор клопотання посилається на окремі положення Конституції України, Кодексу, Закону України „Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції“ від 7 липня 2016 року № 1446–VIII (далі – Закон № 1446), Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху“ від 16 лютого 2021 року № 1231–IX (далі – Закон № 1231), на рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Соловіченко В.О. 20 березня 2021 року на вимогу поліцейських, які зупинили його під час керування автомобілем, відмовився пройти медичний огляд у визначеному законом порядку з метою встановлення стану алкогольного сп'яніння.

Білоцерківський міськрайонний суд Київської області постановою від 12 липня 2021 року визнав Соловіченка В.О. винним у вчиненні адміністративного правопорушення, встановленого частиною першою статті 130 Кодексу, та наклав на нього адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян у сумі 17 тисяч гривень із позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік.

Київський апеляційний суд постановою від 11 серпня 2021 року апеляційну скаргу Соловіченка В.О. залишив без задоволення, а постанову Білоцерківського міськрайонного суду Київської області від 12 липня 2021 року – без змін.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши

конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

3.1. Обґрунтовуючи твердження щодо порушення права на рівність перед законом (бути недискримінованим), суб'єкт права на конституційну скаргу вказує, що положення частини першої статті 130 Кодексу містять відмінності у підходах до обсягу адміністративної відповідальності до двох категорій осіб за одне й те саме адміністративне правопорушення: з одного боку, накладення на водіїв адміністративного стягнення у виді штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік, з другого – накладення на інших осіб адміністративного стягнення у виді штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а отже, ці положення Кодексу є дискримінаційними.

Водночас автор клопотання не навів аргументів на підтвердження того, що законодавче регулювання, яким запроваджено різний обсяг адміністративної відповідальності водіїв, з одного боку, та інших осіб, про яких ідеться в частині першій статті 130 Кодексу, з другого боку, не є розумним та об'єктивно виправданим. Отже, наведені в конституційній скарзі доводи Соловіченка В.О. не можуть вважатися належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності положень частини першої статті 130 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.2. Соловіченко В.О., обґрунтовуючи твердження щодо порушення положеннями частини першої статті 130 Кодексу права власності, гарантованого частиною першою статті 41 Конституції України, зазначає, що застосоване до нього адміністративне стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами на строк один рік є, на його думку, порушенням права користуватись і розпоряджатись своєю власністю.

Однак автор клопотання не навів аргументів на підтвердження того, що втручання держави в його право власності, яке полягає у застосуванні до нього адміністративного стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами на строк один рік, посягає на сутність цього права та здійснене без дотримання принципу пропорційності, який вимагає досягнення розумного співвідношення між інтересами особи та суспільства, а отже, на його переконання, порушує право власності, гарантоване частиною першою статті 41 Основного Закону України.

3.3. Крім того, суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що положеннями частини першої статті 130 Кодексу порушено гарантоване частиною першою статті 61 Конституції України його право не бути двічі притягненим до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення.

Однак зі змісту конституційної скарги вбачається, що Соловіченко В.О. хибно розуміє суть адміністративної відповідальності як окремого виду юридичної відповідальності, зокрема законодавчих засобів, ужитих для її застосування. Наведене свідчить про очевидну необґрунтованість тверджень автора клопотання щодо порушення положеннями частини першої статті 130 Кодексу права, гарантованого частиною першою статті 61 Конституції України.

3.4. На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, формулювання, що міститься в диспозиції частини першої статті 130 Кодексу, стосовно відмови особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, як підстави для застосування санкції, визначеної частиною першою статті 130 Кодексу, порушує його право на презумпцію невинуватості в аспекті того, що ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину (частина друга статті 62 Основного Закону України), та право не нести відповідальності за відмову давати показання або

пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів (частина перша статті 63 Конституції України).

Очевидна необґрунтованість тверджень щодо неконституційності положень частини першої статті 130 Кодексу полягає в тому, що Соловіченко В.О. хибно розуміє співвідношення адміністративних, кримінальних та інших видів правовідносин, а також свою участь у них в аспекті положень частини другої статті 62, частини першої статті 63 Основного Закону України. Отже, наведені автором клопотання доводи в цій частині не можуть вважатись аргументами на підтвердження порушення його прав, гарантованих Конституцією України.

3.5. Стверджуючи про невідповідність положень частини першої статті 130 Кодексу частині третій статті 22 Конституції України, суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що внаслідок внесення Законом № 1446, Законом № 1231 змін до цієї статті Кодексу відбулося звуження змісту та обсягу прав і свобод, гарантованих Конституцією України, оскільки збільшення розміру грошового стягнення у виді штрафу, передбаченого санкцією частини першої статті 130 Кодексу, є надмірним і таким, що порушує, зокрема, право на повагу до його гідності, гарантоване частиною першою статті 28 Конституції України.

Однак Соловіченко В.О. не навів аргументів на підтвердження того, що встановлений розмір грошового стягнення у виді штрафу, передбачений санкцією частини першої статті 130 Кодексу, є надмірним і таким, що порушує право на повагу до його гідності, гарантоване частиною першою статті 28 Основного Закону України. Отже, автор клопотання в цій частині не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.6. Обґрунтовуючи твердження про порушення статтею 252 Кодексу права на „справедливий суд“, гарантованого статтею 55 Конституції України, з урахуванням вимог щодо судді, який, здійснюючи правосуддя, керується

верховенством права (частина перша статті 129 Конституції України), суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що окремі положення вказаної статті Кодексу, а саме „за своїм внутрішнім переконанням <...> і правосвідомістю“, не відповідають конституційному принципу верховенства права.

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Соловіченко В.О. не навів аргументів на підтвердження того, що окремі положення статті 252 Кодексу, а саме „за своїм внутрішнім переконанням <...> і правосвідомістю“, не відповідають принципу верховенства права (частина перша статті 8 Конституції України).

Отже, автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності окремих положень статті 252 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.7. Конституційний Суд України бере до уваги, що предмет цієї конституційної скарги частково охоплює предмет оскарження конституційної скарги від 8 вересня 2021 року цього ж суб'єкта права на конституційну скаргу – Соловіченка В.О., за результатом розгляду якої Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 5 жовтня 2021 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Таким чином, наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі відповідно до пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

4. Суб'єкт права на конституційну скаргу порушує питання про видання Конституційним Судом України забезпечувального наказу з метою „заборонити накладене адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі однієї тисячі

неоподаткованих мінімумів доходів громадян, в сумі 17 000 гривень 00 копійок (сімнадцять тисяч гривень) з позбавленням права керування транспортними засобами на 1 (один) рік“.

Відповідно до частини першої статті 78 Закону України „Про Конституційний Суд України“ при розгляді конституційної скарги Велика палата Конституційного Суду України, у виняткових випадках, з власної ініціативи може вжити заходів щодо забезпечення конституційної скарги, видавши забезпечувальний наказ, який є виконавчим документом.

Згідно з частиною другою статті 37 Закону України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень колегії суддів Конституційного Суду України належить вирішення питань щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням, конституційною скаргою.

Отже, на стадії вирішення питання щодо відкриття конституційного провадження у справі Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України не може задовольнити клопотання про видання забезпечувального наказу, оскільки це належить до виключної компетенції Великої палати Конституційного Суду України.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Соловіченка Віталія Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої

статті 130, статті 252 Кодексу України про адміністративні правопорушення на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**